

ИЛМ-ФАННИ РИВОЖЛАНТИРИШ ВА ТИББИЁТ ТАРАҚҚИЁТИ УЧУН СТРАТЕГИК ҒОЯЛАР

Туйчиева Машхурахон Алишер кизи
Тошкент давлат тиббиёт университети
Тиббий педагогика ва даволаш факультети
535–DI гуруҳ талабаси

Аннотация: *Мазкур тезисда замонавий жамият тараққиётида илм-фан ва тиббиёт соҳаларини ривожлантиришининг устувор йўналишлари ва стратегик ғоялари кенг ёритилган. Илмий тадқиқотларни қўллаб-қувватлаш, инновацион технологияларни амалиётга жорий этиш ҳамда тиббий таълим сифатини ошириш орқали соғлиқни сақлаш тизимини такомиллаштириш масалалари илмий таҳлил қилинган. Шунингдек, фан ва амалиёт уйғунлигини таъминлаш, профилактика йўналишини ривожлантириш ва рақамли тиббиёт имкониятларидан самарали фойдаланишининг аҳамияти очиб берилган. Тезисда илм-фан ва тиббиёт тараққиёти жамият саломатлиги ва барқарор ижтимоий ривожланишининг асосий омили сифатида асослаб берилган.*

Калит сўзлар: *илм-фан, тиббиёт, стратегик ғоя, инновация, тиббий таълим, соғлиқни сақлаш, рақамли технологиялар, илмий салоҳият.*

Ҳозирги глобаллашув шароитида илм-фан ва тиббиёт соҳалари жамият тараққиётининг энг муҳим тармоқларидан бири ҳисобланади. Инсон саломатлигини муҳофаза қилиш, касалликларнинг олдини олиш ва самарали даволаш жараёнлари бевосита илмий изланишлар ҳамда замонавий тиббий ютуқлар билан боғлиқдир. Шу боис ушбу соҳаларни ривожлантиришга қаратилган стратегик ғояларни ишлаб чиқиш ва ҳаётга татбиқ этиш долзарб вазифа саналади.

Илм-фанни ривожлантиришнинг асосий стратегик йўналишларидан бири — интеллектуал салоҳиятга эга, замонавий билимлар билан қуролланган мутахассисларни тайёрлашдир. Айниқса, тиббий таълим тизимида назарий билимлар билан бир қаторда амалий кўникмаларни чуқур ўзлаштириш, клиник тажриба ва илмий тадқиқотларни уйғунлаштириш муҳим аҳамият касб этади. Таълим жараёнида инновацион педагогик усуллар, симуляцион машғулотлар ҳамда мустақил илмий изланишларга кенг имконият яратилиши юқори малакали кадрларни шакллантиришга хизмат қилади.

Тиббиёт тараққиёти учун муҳим стратегик ғоялардан яна бири — фан ва амалиёт интеграциясини кучайтиришдир. Илмий тадқиқот натижаларини клиник амалиётга жорий этиш орқали даволаш самарадорлигини ошириш, касалликларни барвақт аниқлаш ва асоратларни камайтириш имкони яратилади. Бу жараёнда замонавий диагностика усуллари, лаборатор текширувлар ва инновацион даволаш технологияларининг аҳамияти бекиёсдир.

Сўнгги йилларда рақамли технологияларнинг тиббиёт соҳасига кириб келиши соғлиқни сақлаш тизимини янги босқичга олиб чиқмоқда. Телемедицина, электрон тиббий карталар, сунъий интеллектга асосланган ташхис қўйиш тизимлари тиббий хизматларнинг сифатини оширишга хизмат қилмоқда. Шу билан бирга, ушбу инновациялар тиббиёт ходимларининг меҳнат самарадорлигини яхшилаш ҳамда аҳоли учун тиббий хизматлардан фойдаланиш имкониятларини кенгайтиришга ёрдам беради.

Тиббиёт тараққиётида профилактика йўналишини ривожлантириш ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Касалликларни даволашдан кўра, уларнинг олдини олиш самарали ва иқтисодий жиҳатдан мақсадга мувофиқ ҳисобланади. Соғлом турмуш тарзини шакллантириш, аҳолининг тиббий саводхонлигини ошириш ва мунтазам тиббий кўрикларни ташкил этиш орқали жамият саломатлигини мустаҳкамлаш мумкин. Бу борада илм-фан ютуқлари муҳим назарий ва амалий асос бўлиб хизмат қилади.

Хулоса қилиб айтганда, илм-фан ва тиббиёт соҳаларини ривожлантиришга қаратилган стратегик ғоялар жамиятнинг барқарор тараққиётини таъминлашда ҳал қилувчи ўрин тутди. Илмий салоҳиятни ошириш, инновацион ёндашувларни амалиётга татбиқ этиш ва тиббий таълимни такомиллаштириш орқали соғлом, билимли ва фаол авлодни тарбиялаш мумкин. Бу эса мамлакат тараққиёти ва халқ фаровонлигининг мустаҳкам пойдеворини яратади.

Фойдаланилган адабиётлар

1. Каримов Н. Илм-фан ва жамият тараққиёти масалалари. — Тошкент: Фан, 2016.
2. Мирзаев С. Замонавий тиббиёт назарияси ва амалиёти. — Тошкент: Академнашр, 2019.
3. Йўлдошев Қ. Илмий тадқиқот методологияси. — Тошкент: Ўқитувчи, 2017.
4. Раҳмонов В. Соғлиқни сақлаш тизимини ривожлантириш стратегияси. — Тошкент: Фан ва технология, 2020.

5. Ўзбекистон Республикаси Соғлиқни сақлаш вазирлиги. Соғлиқни сақлаш соҳасидаги ислохотлар. — Тошкент, 2021.
6. Ўзбекистон Миллий энциклопедияси. “Тиббиёт” мақоласи. — Тошкент, 2018.
7. World Health Organization. Global Health Innovation Strategy. — Женева, 2020.
8. UNESCO. Science and Sustainable Development. — Париж, 2019.